

3. Návrh článků o odpovědnosti státu za mezinárodně protiprávní chování

(listopad 2001)

Část první. Mezinárodně protiprávní chování státu

Kapitola I. Obecné zásady

Čl. 1 Odpovědnost státu za jeho mezinárodně protiprávní chování Každé mezinárodně protiprávní chování státu vyvolává mezinárodní odpovědnost tohoto státu.

Čl. 2 Prvky mezinárodně protiprávního chování státu O mezinárodně protiprávní chování státu jde, když chování sestává z konání nebo opomenutí:

- a) je přičitatelné státu podle mezinárodního práva a
- b) zakládá porušení mezinárodního závazku státu.

Čl. 3 Kvalifikování chování státu jako mezinárodně protiprávního Chování státu je kvalifikováno jako mezinárodně protiprávní, když je upraveno mezinárodním právem. Takové kvalifikaci nebrání, jde-li současně o chování zákonné podle vnitrostátního práva.

Kapitola II. Přičitatelnost chování státu

Čl. 4 Chování orgánů státu 1. Chování jakéhokoli orgánu státu se považuje za chování státu podle mezinárodního práva, ať jde o orgán vykonávající zákonodárnou, výkonnou, soudní nebo jakoukoli jinou funkci, ať zaujímá jakékoli postavení v organizaci státu a má jakoukoli povahu jako orgán ústřední vlády nebo územní jednotky státu.

2. Orgánem je jakákoliv osoba nebo organismus, které mají právní postavení v souladu s vnitrostátním právem státu.

Čl. 5 Chování osob nebo organismů, které vykonávají dílčí funkce vládní povahy Chování osoby nebo organismu, které nejsou orgánem státu podle čl. 4, které ale byly zmocněny právem státu k výkonu vládní moci, je považováno za chování státu podle mezinárodního práva za předpokladu, že tato osoba nebo organismus jednaly v rámci své působnosti.

Čl. 6 Chování orgánů státu, které byly dány k dispozici jinému státu Chování orgánu státu, který byl dán státu k dispozici jiným státem, je považováno za chování státu podle mezinárodního práva, jestliže tento orgán jedná při výkonu funkcí vládní povahy státu, kterému byl dán k dispozici.

Čl. 7 Překročení pravomocí nebo porušení služebních pokynů Chování orgánu státu nebo osoby nebo organismu nadaného způsobilostí vykonávat funkce vládní povahy je považováno za chování státu podle mezinárodního práva, jestliže orgán, osoba nebo organismus jednají v rámci takovéto své působnosti, dokonce když překročí svou kompetenci nebo jednají v rozporu se služebními příkazy.

Čl. 8 Chování řízené nebo kontrolované státem Chování osoby nebo skupiny osob je považováno za chování státu podle mezinárodního práva, jestliže osoba nebo skupina osob ve skutečnosti jednají na základě pokynu nebo nařízení nebo je pod kontrolou státu při provádění chování.

Čl. 9 Chování prováděné při neexistenci nebo při zanedbání oficiální úřední moci Chování osoby nebo skupiny osob je považováno za chování státu podle mezinárodního práva, jestliže osoba nebo skupina osob ve skutečnosti vykonávají prvky vládní moci při neexistenci nebo zanedbání oficiálních úřadů a za takových okolností, které vyžadují výkon těchto prvků úřední moci.

Čl. 10 Chování povstaleckých nebo jiných hnutí 1. Chování povstaleckého hnutí, které se stává novou vládou je považováno za chování státu podle mezinárodního práva.

2. Chování povstaleckého nebo jiného hnutí, které vyústí v založení nového státu na části území předchozího státu nebo na území pod jeho správou, je považováno za chování nového státu podle mezinárodního práva.

3. Tento článek nebrání přičítat státu jakékoli chování vztahující se k danému hnutí, které má být považováno za chování státu podle čl. 4 až 9.

Čl. 11 Chování státu uznané a přijaté za jeho vlastní Chování státu, které není přičitatelné státu podle předchozích článků, je nicméně považováno za chování státu podle mezinárodního práva v rozsahu, ve kterém stát uzná a přijme dané chování jako své vlastní.

Kapitola III. Porušení mezinárodního závazku

Čl. 12 Kdy dojde k porušení mezinárodního závazku Stát poruší mezinárodní závazek, když jeho chování není ve shodě s tím, co se od něho tímto závazkem požaduje, bez ohledu na jeho původ a povahu.

Čl. 13 Platnost mezinárodního závazku pro stát Chování státu nezakládá porušení mezinárodního závazku, jestliže stát není vázán tímto závazkem, když došlo k danému chování.

Čl. 14 Časový rozsah porušení mezinárodního závazku 1. Stát poruší mezinárodní závazek chováním, které netrvá delší časové období, a to v okamžiku, kdy se chování uskuteční, i když účinky trvají.

2. K porušení mezinárodního závazku chováním státu, jež má trvajicí povahu, trvá po celé období, během něhož chování trvá a není v souladu s mezinárodním závazkem.

3. K porušení mezinárodního závazku vyžadujícího od státu, aby zabránil určité události, dojde započítáním události a trvá po celé období, během něhož událost pokračuje a není v souladu s mezinárodním závazkem.

Čl. 15 Porušení spočívající ve složeném aktu 1. Stát poruší mezinárodní závazek několika jednáními nebo opominutími kvalifikovanými jako protiprávní, když dojde k jednání nebo opomenutí, která ve spojení s jinými jednáními nebo opomenutími jsou dostatečná k tomu, aby založila protiprávní chování.

2. V takovém případě porušení trvá po celou dobu počínaje od prvních jednání nebo opomenutí a trvá tak dlouho, dokud je jednání nebo opomenutí opakováno a není v souladu s mezinárodním závazkem.